

ПОТОП

Правителі, простий люд, <...> та всі інші, хто мріє про здібності <...>, мусять чітко <...>, що серед драконодухих не було ні героїв, ні видатних діячів, бо навіть <...>. Здібності драконодухого не дають <...> управляти кимось або здобувати чийсь знання. Навпаки, ці здібності наражають <...> на небезпеку потрапити в залежність від <...>.

<...> не відають, наскільки потужною <...> є нечутливість. І <...> переконуються, що душі всіх істот переповнені <...>.

УРИВОК ІЗ СИЛЬНО ПОШКОДЖЕНОГО НАПИСУ НА СТАРОДАВНЬОМУ КАСІДСЬКОМУ КАМЕНІ, ЯКИЙ ВИКЛИКАЄ ЖАЛЬ І ПРОБУДЖУЄ УЯВУ

На третій день дощ нарешті виснажився й мовби захекався. Здавалося, він от-от ущухне, та до вечора ще лило. Під струменями впертого дощу лежала широка Енгерська долина. Вода й рідке багно хлюпали під ногами. Низько над долиною стелився густий туман, який приховував бридку грязюку, змішану з попелом.

На невеличкому пагорбі посеред долини сидів у кріслі Г'вальхайд Г'юріхар і раз по раз мимоволі витирив піт із чола. Було доволі тепло. Напустивши на Енгерську долину зливу, вороги ще й трохи нагріли повітря. Нагі, мабуть, хотіли, щоб установилася погода, як у Кіборені, але заради цього їм довелося б припинити дощ. Тож і нагам, і їхнім супротивникам було не холодно й не жарко.

Гвальхайд провів рукою по своєму важкому мечу, загорнутому в тканину. На війні з наґами майже всі користувалися зазубреними мечами, але Гвальхайд зятю не бажав розлучатися з важким мечем, і ніхто не наважувався сперечатися зі старим воїном. Тому що одним важким мечем він робив те, чого вдавалося досягти лише десятками зазубрених.

Обмацуючи крізь тканину свого вірного, надійного друга, Гвальхайд відчував легке збентеження, бо в пам'яті спливали спогади про давно минулі часи. Це відчуття було йому незвичне. Старий воїн засміявся.

— Ну-ну, не скигли. Сьогодні теж досхочу наїсися.

Інші воєводи, які були поряд на пагорбі, на це жорстоко посміхнулися. Проте ніхто не підхопив жарту Гвальхайда й не відповів йому дотепом. Він цього не очікував і не відчув дошкульного смутку. Адже мовчанка свідчила, що військо втратило чимало запальних молодиків, які не змогли стримати запалу — недоліку і водночас переваги молодості. Гвальхайд пам'ятав імена всіх — тих, хто завдавав йому клопоту, але наповнював серце любов'ю. Богомол Фезода, Дикун Грімольс, Закоханий Дігур, Коротун Го́ха, Сплюх Гвіхатц...

Пригадавши прізвисько Гвіхатца, Гвальхайд не стримав усмішки.

Гвіхатц Сінбюре походив зі Шрадоса. Він по-особливому ставився до війни. Цей молодий красень спантеличив бойових товаришів заявою, що вважає своїм бойовиськом ліжко й прибув на поле битви, щоб виспатися. Щоразу, коли сурма кликала до бою, Гвіхатц бурмотів собі під ніс: «О, спатоньки час! Зараз так солодко висплюся».

Ці слова неодмінно викликали в напружених, мов натягнуті струни, воєвод усмішки й ошелешували зішкулених від жаху рядових вояків. Гвіхатцу надокучали запитаннями, чи була, не ошчасливив він у ліжку більше жінок, ніж вразив у бою ворогів. Але він уникав чіткої відповіді. А тепер і взагалі не зможе її дати. Як Гвіхатц і казав, він вічно спатиме на бойовищі, куди прибув, щоби виспатися.

Лише Гвальхайду була відома причина, з якої Гвіхатц називав поле битви ліжком. Колись той зізнався великому князеві, що страждає від страшних снів, які ніби вгризаються в його плоть і ламають кістки. І він віддав перевагу славі бабія, аби не бентежити правдою своїх підлеглих.

«Більше тобі не снитимуться страхіття. Спи спокійно, друже Гвіхатце», — тяжко зітхнув Гвальхайд, спостерігаючи за струменями дощу.

Загинуло чимало молодих людей. Ніби жорстока злива позбивала з дерев прекрасні квіти, які ще не встигли перетворитися на плоди. І старий воїн, якому вдалося вижити, нічого не міг покласти на їхні могили. Уже тривалий час здібності й досвід Гвальхайда використовувалися не для досягнення видатної перемоги, а радше для запобігання втраті всього війська шляхом відступу. Звісно, ті, кому вдалося таким чином вижити, були вдячні Гвальхайду. Але він досі не йняв віри, що Фезеда, Грімольс, Дігур, Гоха та Гвіхатц не зможуть йому подякувати.

Так само, як і міста, що їх не вдалося захистити.

Про красу Шрадоса тепер можна було дізнатися лише зі старих пісень. Славетний мур Джаборо не виправдав довіри містян. Фансáйський князь Бémіон Гульдохар збожеволів, коли вежі Шестеро

братів у його місті навіки пішли під воду. А Фансай був наймогутнішим містом Давніх верхніх земель. Беміон і досі чує стогони веж, що їх заливає вода, і боїться води сильніше за леконів.

«Пробачте мені, прекрасні міста!»

Гвальхайд, глибоко занурений у жаль і каяття, раптом крізь дощову завісу помітив, як хтось піднімається схилом пагорба, хлюпаючи по воді.

Гвальхайд збентежився. «Хоч би не послизнувся», — подумав він, і вояк відразу ляпнувся в багно. Гвальхайд дивився, як обличчя бігуна то виринає з туману, то знову тоне в ньому, і цокав язиком. Нарешті вояк бадьоро скочив на рівні й побіг до вершини. Зупинився перед Гвальхайдом і гучно викрикнув:

— Пане головний воєводо, послання зі ставки воєвод.

— Хоч мармизу спершу протри!

Вояк зняв зі щік і чола товстезний шар мокрої землі, й всі побачили розпашіле обличчя юної дівчини. Гвальхайд умить забув про свої гризоти. Інші воєводи мимоволі всміхнулися. Усмішки воєвод трохи спантеличили дівчину. Щоби пригадати зміст принесеного повідомлення, вона напружилася й через це розчервонілася дужче. Хоча повідомлення було зовсім не складне.

— Погода скоро зміниться, пане головний воєводо! Воєводи бажають провести стройовий огляд, пане головний воєводо!

— Зрозумів. До річі, Деоні. Ти б не бігала так швидко, бо слизько.

— Слухаюсь, пане головний воєводо! Бігатиму повільніше!